

Sygn. akt IV U 284/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 sierpnia 2018r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 sierpnia 2018r. w S.

odwołania A. S.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 14 lutego 2018 r. Nr (...)

w sprawie A. S.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o wysokość emerytury rolniczej

I. umarza postępowanie w części dotyczącej zaliczenia do wysokości emerytury rolniczej A. S. okresu ubezpieczenia od 01 stycznia 1981r. do 31 grudnia 1982r.;

II. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż A. S. przysługuje prawo do wypłaty części uzupełniającej emerytury rolniczej od 01 lutego 2018r.;

III. wniosek A. S. o wypłatę odsetek przekazuje Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego do rozpoznania.

Sygn. akt: IV U 284/18 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 14 lutego 2018r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, działając na podstawie przepisów ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników przyznał ubezpieczonemu A. S. prawo do emerytury rolniczej od 1 lutego 2018r. zawieszając jednocześnie wypłatę części uzupełniającej świadczenia w 100% z powodu prowadzenia przez ubezpieczonego działalności rolniczej w związku z nabyciem przez żonę ubezpieczonego G. S. (1) udziału we współwłasności nieruchomości rolnych w drodze dziedziczenia po rodzicach S. T. i K. T. (decyzja z 14 lutego 2018r. k.36 akt emerytalnych).

Odwołanie od w/w decyzji złożył ubezpieczony A. S. zaskarżając ją w części dotyczącej zawieszenia wypłaty części uzupełniającej emerytury podnosząc, że nabycie przez jego żonę udziału we współwłasności nieruchomości rolnej w drodze dziedziczenia po rodzicach nie skutkuje tym, że rozpoczął on prowadzenie działalności rolniczej. Działalności

takiej nie prowadzi i nie zamierza prowadzić. Poza tym do prowadzenia takiej działalności potrzebna jest zgoda współwłaścicieli, a takiej nie ma. Ponadto obecnie toczy się w sądzie sprawa o dział spadku po rodzicach żony. Wskazując na powyższe ubezpieczony wniósł o zmianę decyzji z 14 lutego 2018r. i ustalenie, że ma prawo do wypłaty części uzupełniającej emerytury rolniczej od 1 lutego 2018r. wraz z odsetkami (odwołanie k.1-2 akt sprawy). W oddzielnym piśmie ubezpieczony zakwestionował decyzję z 14 lutego 2018r. w zakresie, w jakim organ rentowy nie zaliczył do części składkowej emerytury, okresu ubezpieczenia od 1 stycznia 1981r. do 31 grudnia 1982r. wskazując, że w okresie tym podlegał ubezpieczeniu, ale jako młody rolnik był zwolniony z opłacania składek (pismo wraz z załącznikami k.8-10 akt sprawy).

Po zaskarżeniu przez ubezpieczonego decyzji z 14 lutego 2018r., w dniu 5 kwietnia 2018r. organ rentowy po ponownym zbadaniu sprawy wydał decyzję, w której zaliczył do części składkowej emerytury rolniczej ubezpieczonego w/w okres od 1 stycznia 1981r. do 31 grudnia 1982r. i na nowo ustalił wysokość świadczenia (decyzja z 5 kwietnia 2018r. o ponownym ustaleniu wysokości emerytury rolniczej k.57 akt emerytalnych).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o umorzenie postępowania z odwołania ubezpieczonego w części dotyczącej zaliczenia do części składkowej emerytury okresu od 1 stycznia 1981r. do 31 grudnia 1982r. wskazując, że po wniesieniu przez ubezpieczonego odwołania, organ rentowy wydał w/w decyzję z 5 kwietnia 2018r. uwzględniającą w tym zakresie roszczenie ubezpieczonego. W pozostałej części organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania ubezpieczonego podnosząc, że okoliczność, iż żona ubezpieczonego jest współwłaścicielem nieruchomości rolnej o powierzchni ponad 1 ha nie pozwala na uznanie, iż zaprzestał on prowadzenia działalności rolniczej (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.11 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony A. S. do 30 grudnia 2010r. prowadził działalność rolniczą i podlegał z tego tytułu ubezpieczeniu społecznemu rolników. Na mocy umowy darowizny z 30 grudnia 2010r. ubezpieczony i jego żona G. S. (1) przekazali swoje gospodarstwo rolne synowi P. S. (akt notarialny umowy darowizny z 30 grudnia 2010r. k.18-21 akt emerytalnych). Następnie w okresie od grudnia 2010r. do stycznia 2018r. ubezpieczony był uprawniony do renty strukturalnej (decyzja z 31 stycznia 2011r. o przyznaniu renty strukturalnej k.30-31 akt emerytalnych).

W dniu 3 stycznia 2018r. ubezpieczony ukończył 65. rok życia i w dniu 2 lutego 2018r. złożył w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wniosek o emeryturę rolniczą (wniosek o emeryturę k.1 akt emerytalnych). Do wniosku dołączył m.in. odpis postanowienia Sądu Rejonowego w Sokołowie Podlaskim z 29 września 2017r. w sprawie NS 339/17 o stwierdzeniu nabycia spadku po rodzicach żony – S. T. i K. T., z którego wynika, że G. S. (1) w drodze dziedziczenia po rodzicach nabyła udział w nieruchomościach rolnych położonych w miejscowości R. gmina C. oraz na terenie gminy K.. Pozostałe udziały w spadkowych nieruchomościach nabyło rodzeństwo G. S. (2) G., T. S., B. T. oraz bratanek żony ubezpieczonego E. T. (postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku po S. T. i K. T. z 29 września 2017r. oraz zaświadczenia Urzędu Gminy C. oraz Urzędu Miasta i Gminy K. k.23-25 akt emerytalnych).

Po rozpoznaniu wniosku ubezpieczonego o emeryturę, zaskarżoną decyzją z 14 lutego 2018r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, działając na podstawie przepisów ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury rolniczej od 1 lutego 2018r. zawieszając jednocześnie wypłatę części uzupełniającej świadczenia w 100% z powodu prowadzenia przez ubezpieczonego działalności rolniczej, a to w związku z nabyciem przez żonę ubezpieczonego G. S. (1) udziału we współwłasności nieruchomości rolnych w drodze dziedziczenia po rodzicach S. T. i K. T. (decyzja z 14 lutego 2018r. k.36 akt emerytalnych).

Żona ubezpieczonego G. S. (1) oraz ubezpieczony po stwierdzeniu praw do spadku po S. T. i K. T. nie prowadzili i nie prowadzą działalności rolniczej na nieruchomościach, które wchodziły w skład spadku po S. T. i K. T.. Do chwili działu spadku przedmiotowe nieruchomości brat G. B. T.. W dniu 30 maja 2018r. Sąd Rejonowy w Sokołowie Podlaskim w sprawie o sygnaturze akt I Ns 59/18 dokonał działu spadku po S. T. i K. T., na mocy którego G. S. (1) otrzymała na wyłączną własność działkę nr (...) o powierzchni 0,1269 ha oraz działkę leśną nr (...) o powierzchni 0,1900 ha położone

w miejscowości R. gmina C.. Ubezpieczony i jego żona utrzymują się z emerytur rolniczych, zamieszkują we wsi Z. gmina C. – 6 km od miejscowości R. (zeznania ubezpieczonego k.16-16v akt sprawy).

Sąd zważył, co następuje:

Odnosząc się w pierwszej kolejności do roszczenia ubezpieczonego o zaliczenie do części składkowej emerytury rolniczej, okresu od 1 stycznia 1981r. do 31 grudnia 1982r., wskazać należy, że wobec zaspokojenia przez organ rentowy w tym zakresie roszczenia ubezpieczonego poprzez wydanie decyzji z 5 kwietnia 2018r. (vide: wcześniejsze ustalenia), Sąd w tym zakresie na podstawie art.477¹³§1 kpc postępowanie umorzył (pkt I wyroku).

W odniesieniu do roszczenia ubezpieczonego o zmianę decyzji z 14 lutego 2018r. poprzez ustalenie, że przysługuje mu prawo do wypłaty części uzupełniającej emerytury rolniczej Sąd stwierdził, że roszczenie to zasługuje na uwzględnienie. W ocenie Sądu organ rentowy błędnie uznał, że na skutek nabycia przez żonę ubezpieczonego, w drodze dziedziczenia po rodzicach, udziału we współwłasności nieruchomości rolnych, ubezpieczony prowadzi działalność rolniczą i w związku z tym nie jest uprawniony do pobierania części uzupełniającej emerytury rolniczej. Zgodnie z art.28 ust.1 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2008r., Nr 50, poz. 291 ze zm.) wypłata emerytury rolniczej z ubezpieczenia ulega częściowemu zawieszeniu na zasadach określonych w ust.2-8, jeżeli emeryt prowadzi działalność rolniczą, przy czym zgodnie z ustępem 4 powyższego przepisu uznaje się, że emeryt zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym i nie prowadzi działu specjalnego.

Analizując okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że organ rentowy dokonał błędnej wykładni przepisu art.28 ust.4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników i doszedł do niewłaściwego wniosku, że w okresie od 1 lutego 2018r. (data nabycia emerytury) ubezpieczony, którego żona była współwłaścicielką nieruchomości rolnych, prowadził działalność rolniczą. Wynikało to z przyjęcia przez organ rentowy założenia, że samo bycie właścicielem lub posiadaczem nieruchomości rolnej jest równoznaczne z prowadzeniem działalności rolniczej. Jednakże w ocenie Sądu powyższy przepis nie reguluje wyczerpująco sytuacji, w których uzasadnione jest przyjęcie, że emeryt zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, ale wskazuje jedno z kryteriów, kiedy należy uznać, że emeryt nie prowadzi działalności rolniczej. Z przepisu tego nie wynika natomiast, że przez sam fakt, iż emeryt lub jego małżonek jest właścicielem gospodarstwa rolnego, uzasadnione jest przyjęcie, że emeryt ten nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej. W ocenie Sądu o tym, czy emeryt prowadzi działalność rolniczą decyduje każdorazowo stan faktyczny, a zatem fakt, czy dana osoba rzeczywiście prowadzi działalność rolniczą - pracuje w gospodarstwie rolnym. Na stanowisku takim stoi również Sąd Najwyższy (vide: uchwała SN z 6 maja 2004r., II UZP 5/06, OSNP 2004/22/389). Z przedstawionych wyżej ustaleń Sądu, opartych o spójne zeznania ubezpieczonego wynika, że od chwili stwierdzenia praw do spadku po teściach ubezpieczonego (wrzesień 2017r.), ani ubezpieczony, ani jego żona nie prowadzili na tychże nieruchomościach działalności rolniczej (swoje gospodarstwo wiele lat temu przekazali synowi). Nieruchomości te, położone 6 km od miejsca zamieszkania małżonków S., do chwili działu spadku (w maju 2018r.) użytkował brat G. S. (1), na skutek zaś działu spadku, żona ubezpieczonego otrzymała na własność nieruchomości rolne nie przekraczające powierzchni 1 ha. W świetle powyższego brak jest podstaw do przyjęcia, że w chwili nabycia prawa do emerytury rolniczej – 1 lutego 2018r. i obecnie ubezpieczony prowadzi działalność rolniczą.

Mając na uwadze powyższe okoliczności na podstawie art.477¹⁴§2 kpc Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w pkt II wyroku.

W zakresie roszczenia ubezpieczonego o wypłatę odsetek od części uzupełniającej emerytury rolniczej, Sąd na podstawie art.477¹⁰§2 kpc roszczenie to, nierozpoznane dotychczas przez organ rentowy, przekazał do rozpoznania Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.